

GÜNEY PASİFİK ADALARINA YOLCULUK

Gülten Dayıoğlu 1935 yılında Kütahya'nın Emet ilçesinde doğdu. Öğreniminin bir bölümünü Anadolu'nun çeşitli yerlerinde yaptı. İstanbul'da Atatürk Kız Lisesi'ni bitirdi. Bir süre İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde okudu. Dışarıdan sınavlara girerek ilkokul öğretmeni oldu. 1977 yılında bu görevinden ayrıldı. Romanlar, öyküler, radyo ve televizyon oyunları yazdı. Yurtdışındaki işçi çocuklarının eğitim sorunları ile ülkemizdeki ilköğretim düzenini irdeleyen araştırmalar yaptı. Halen yoğun biçimde yazmayı sürdüren Gülten Dayıoğlu'nun yayımlanmış kitaplarından bazıları şunlardır:

Fadış, Dört Kardeştiler, Yurdumu Özledim, Suna'nın Serçeleri, Ben Büyüyünce, Dünya Çocukların Olsa, Akıllı Pireler, Işın Çağı İnsanları, Ölümsüz Ece, Kaf Dağı'nın Ardına Yolculuk, Leylek Karda Kaldı, Kırmızı Bisiklet, Okyanuslar Ötesine Yolculuk, Kenya'ya Yolculuk, Mısır'a Yolculuk, Meksika'ya Yolculuk, Yeşil Kiraz, Yeşil Kiraz 2, Yada'nın Gizilgücü, Mo'nun Gizemi, Mo'nun Gizemi 2- Otran, Yanardağın Yankısı, Ece ile Yüce 1-5, İz Sürücü Köpekler Serisi 1-10.

GÜLTEN DAYIOĞLU

Güney Pasifik
Adalarına Yolculuk

YAPI KREDİ YAYINLARI

İçindekiler

YENİ ZELANDA'YLA İLGİLİ BİLGİLER • 27

Bay Adaları • 38

Auckland • 47

Tauranga • 61

HA'AMONGA'A MAUI TRILITHON • 86

Ulusal Taşıt Kalia • 99

SAMOA ADALARI • 101

Batı Samoa'ya Genel Bir Bakış • 104

Samoa Uygarlığının Bugünkü Hali • 111

Başkent Apia • 115

FRANSIZ POLİNEZYASI • 126

Kaptan Köşkünden Notlar • 133

İlk Liman Bora Bora • 133

Moorea • 152

Moorea'daki İlginç Yerler • 152

Moorea'ya Hoş Geldiniz • 153

Gemiciden • 154

Tahiti • 172

Tahiti'deki İlginç Yerler • 173

Başkent Papeete'deki İlginç Yerler • 173

FOTOĞRAFLAR • 189

Sevgili okurlarım merhaba!

Hindistan'a Yolculuk ve Nepal Gezisi kitabından bu yana, birbirimizden ayrı kaldık. Biz gezileri sürdürdük ama gittiğimiz yerlerde gezi kitabı yazma coşkusu duymadım. Bu yüzden de sizlerle gezi izlenimlerimi paylaşamadım. Sonunda özlem bitti. Şimdi sizleri, Okyanusya'ya davet ediyorum. Güney Pasifik Adaları ve Polinezya'da ilkel kavimler, gizemli yaşamlar ve görkemli güzelliklerle buluşacağız. Gezi programını baştan vermeyeceğim. Ancak bu gezinin, Aşk Gemisi olarak adlandırılan dünyaca ünlü transatlantiklerden biriyle yapıldığını belirtmekle yetineceğim. Bunun dışında her ülke, her liman ayrı bir sürpriz olacak.

Okyanusya-Güney Pasifik gezisini, eşimle birlikte, uzun yıllardır düşlüyorduk. Ancak büyük ve geniş kapsamlı bir gezi olduğu için bir türlü göze alamamıştık. Sonunda, iyice yaşlanmadan, bu düşümümüze gerçekleştirmeye karar verdik.

Bahreyn üzerinden Melbourne'a ulaşmak üzere yola çıkarken sanki ilk kez geziye çıkıyormuş gibi heyecanlıydım. Böyle bir gezinin, yaşam boyu bir kez yapılabileceğinin bilincindeydim. Bu nedenle, ne yapıp edip gezi izlenimlerimi okurlarımla paylaşmayı hedefledim.

Bu kitap benim onuncu gezi kitabım olacak. Daha öncekiler, yediden yetmişe, kuşaktan kuşağa büyük bir ilgiyle okunuyor. Bu kitaplardan alınan ilginç bölümler, ders kitaplarında yer alıyor. Gezi kitaplarımı okuyanlar, gittiğim yerleri, benimle birlikte gezmişçesine, tanımış, sevmiş olduklarını

belirtiyorlar. Bu arada okurlarım, sıklıkla, gezi tutkumun nasıl başladığını soruyorlar. Gezi kitaplarımda, ilk günleri anlatma fırsatı bulamamıştım. Daha fazla gecikmeden bu kitapta eşimle birlikte başlattığımız ilk gezi geleneğini anlatmalıyım.

Gezi tutkusuna kapıldığımızda çiçeği burnunda yeni evliydik (Temmuz 1958). İki odalı bir bodrum katında yaşıyoruz. Yola bakan pencereimizden ancak insanların bacakları görünüyor. Paramız kıt. Ama gönlümüz şen. Enerjimiz dorukta. Kabımıza sığmıyoruz. Kısacası samanlık seyran! Bu durumda balayı filan söz konusu değil elbette. Ucuz yollu kısa bir geziye de razıyız. Bu düşün kuşatması altında yola çıktık. Ancak gide gide Nişantaşı'ndan Florya'nın Menekşe Kumsalı'na kadar gidebildik. Orada herkes, Kızılay çadırı kiralamış, tatil yapıyor. Deniz pırıl pırıl. Kumsal tertemiz. Biz de bir çadır kiraladık. Hemen komşularla kaynaştık. Bir hafta da olsa bir keyif bir keyif!..

Bu kısacık ve ucuz geziyi pek sevdik. Ertesi yaz kayın-pederimden, ailenin yıllardır Hıdırellez Şenlikleri'nde, depresyonlarda kullandığı Yörük çadırını ödünç istedik. Emet'ten kamyona yükleyip Menekşe Kumsalı'na getirdik. Geniş bir oda konumunda olan bu Yörük çadırı öylesine süslü, öylesine renkliydi ki!.. Millet kaş kaş olmuş, ona bakıyordu. Daha sonra çadırın içini görmeye gelenler, neredeyse sıraya girmek zorunda kaldılar.

İki yıllık çadır sefasından sonra Erdek'te, basit odacıklardan oluşma bir motele dadandık. Orası da kesemize göre idi. Dört yaz da oraya gittik. O derme çatma tatil beldesinin tadı hâlâ damağımdadır.

Daha sonra adli tatillerde (eşim avukat) Ege, Antalya ve Bodrum'a açıldık. Oralarda doğru dürüst yol iz yoktu. 1970'te elden düşme bir Taunus araba ve iki çocukla Bodrum'a var-

duğumuzda yatacak yer bulamamıştık. Bugünkü Turgutreis beldesine, o zaman, Kara Toprak köyü deniyordu. Şose düzeyinde bile olmayan toprak yoldan geçerek gece yarısı oraya gitmek zorunda kaldık. Burunda, yeni yapılmış olan otelde, bizi karşıdan kaptılar. Bu sırada, para biriktirip yurtdışına gitme hayalleri kurmaya başladık.

1971 yılında ilk kez, bu hayali de gerçekleştirme olanağı bulduk. O yıllar, ekonomik yönden, zorda olduğumuz yıllardı. Daha doğrusu, hayata yeni yeni tutunmaya, kendi ayaklarımızın üzerinde durmaya çabaladığımız dönemlerdi. Cesaret cehaletten gelir deyimi pek doğru bir görüşü yansıtıyor. Şimdiki aklımız olsa, külüstür Taunus'la ve bir de çocukla Avrupa yollarına çıkar mıydık?

Yol hazırlığı aşamasında, yaşadığım coşkıyı anlatmam olanaksız. Sanki Avrupa'yı keşfetmeye giden bir kâşif gibiydim. Bütçemiz dar olduğundan, beslenmemize destek olsun diye, kutular dolusu konserve aldık. Kurabiye, poğaçaya, kuru köfte... Ya karpuzlara ne demeli! Sanki bir ay karpuz yemesek öleceğiz! İspirto ocağı, çay takımı, tencere, battaniye ile bagaj doldu. Gören de Avrupa'ya göç ettiğimizi sanacak.

Bulgar topraklarına girdiğimizde ilk işim, arabadan inip toprağa basmak oldu. Bunu yaparken "İşte Avrupa'dayım" diye keyiflendiğimi anımsıyorum. Sanki Trakya toprakları Avrupa değilmiş gibi!.. İlk Avrupa gezimiz 40 gün sürdü. Yaşadığımız onca zorluk ve sıkıntıya karşın öylesine mutlu olduk ki! İstanbul'a döner dönmez, yeni bir gezinin hayalini kurmaya ve elbette bunun için para biriktirmeye başladık. O yıllarda öğretildim. Milliyet gazetesinde, eğitim öğretimle ilgili inceleme yazıları yazıyordum. Ayrıca yurtdışındaki işçi çocuklarının eğitim öğretim sorunlarıyla ilgili araştırmalar yapıyordum. Avrupa

gezilerinde, parasal olmasa da, Milliyet destek veriyordu. Örneğin işçilerin yaşadığı konukevlerine, okullara girebilmem sağlanıyordu. Kısacası, bir süre Almanya'ya odaklandık. O yıllarda, Avrupa'da arabayla gezilebilecek ne kadar yer varsa gezdik.

Giderek gezi bütçemizi de büyütüyorduk. Uzak ülkelere gitmek için turlara katılmaya başladık. Arabayla gezerkenki özgürlük olmasa da turlarla gezmek daha kolay ve rahat oluyordu. Bunun tadını alınca bireysel gezilerden tümüyle vazgeçtik. 1986 yılında, geniş kapsamlı bir programla, Uzakdoğu yolculuğuna çıkma olanağı bulduk. Bu gezi beni öylesine büyüledi ki! Singapur'dan bir teyp alıp yaşadıklarımı gördüklerimi okurlarımla paylaşmaya karar verdim. Böylece ilk gezi kitabım olan Kafdağı'nın Ardına Yolculuk ortaya çıktı.

Daha sonra öteki gezi kitapları yazıldı. Şimdi düşünüyorum da eğer Uzakdoğu'ya gitmeseydik, ben oranın büyüüne kapılmasaydım, içimde gezi kitabı yazma dürtüsü oluşmayabilirdi.

Güney Pasifik ve Polinezya Adaları daha önce de belirttiğim gibi yıllardır gezmeyi düşlediğimiz yerlerdi. İşte şimdi bu düşü, hep birlikte gerçekleştireceğiz. Bu yöreler, bize göre dünyanın öteki ucu. Yaşam ortamları, yaşam biçimleri, kültürler çok farklı. Bu yüzden de çok ilginç.

İlk durağımız Bahreyn. Üç buçuk saatlik bir yolculuktan sonra Bahreyn'e ulaştık. Bahreyn Havayolları'na ait saray gibi renkli, süslü bir otelde konakladık. Bu gezi, üç haftalık bir zamanı kapsıyor. Bu zamanın on altı günü gemide geçecek. Gezi programını incelerken geçmişteki gemi yolculuklarımız, belleğimde dirildi. İlk kez İsveç'te fiyortlar arasında bir gemi gezisi yapmıştık. Bu sadece iki günlük gemi deneyimiydi. Daha sonra emektar Ankara vapuruyla Barselona'ya gitmiş-

tik. Bir de gemiyle, İstanbul'dan Hopa'ya kadar, on günlük bir Karadeniz yolculuğumuz var.

Bize verilen programda, gemi gezisi öyle bir övüliyordu ki!.. Elbette bu kadar övgü, insanın sabırsızlığını tetikliyor. Ne var ki, bu gemiye ulaşabilmek için yirmi yedi saatlik bir uçak yolculuğunu, göze almak gerekiyor. Ne yapalım, biz de apıra köpüre, bu zorluğu göze alıp yollara döküldük. Neyse ki bu uzun yolculuk, tek bir uçuşla yapılmayacak. Uçak belli duraklarda, alanlara inip yakıt alacak. Bizler de aktarma salonlarında soluklanacağız. Geziye katılan arkadaşlar bunca yolun çilesini çektikten sonra gemide ve gittiğimiz ülkelerde düş kırıklığına uğramamak için dua ediyor. Ben de aynı kaygılarla bu dualara katılıyorum.

Gemiye Avustralya'nın Sydney limanından binilecek. Sydney'e varmadan önce, Melbourne'da bir gece konaklanacak. Bahreyn'den akşam saatlerinde ayrılacağız. Bu yüzden, kahvaltıda sonra hemen, Bahreyn'i gezmeye çıkıyoruz. Burası 350.000 nüfuslu küçük bir ülke. Geçim kaynağı petrol. Allahın çölüne, göz alabildiğine uzanan yollar yapmışlar. Adanın Suudi Arabistan'a köprüyle bağlanmış olması ilginç. Suudi Arabistan sınırına epey yaklaşına kadar, bu köprüde yol aldık. Bu sırada yerli rehber, övünçle, petrol rafinerilerini gösterdi durdu. MÖ 200 yıllarından kalma, bir kale kalıntısına gittik. Dönüp bakan olmadı. Çünkü ilgi çeken bir şey yok.

Çölü yeşertme uğraşısında oldukça başarı kazanmışlar. Yolların iki yanına, telden gergi yapmışlar. Bu gergilerin önüne, sarılgan ağaçlar dikip yeşil duvarlar oluşturmuşlar. Bu duvarlar, belli zamanlarda oluşan kum fırtınalarının asfaltı basmaması için yapılmış. Yoksa asfalt, kum altında kalıp bir anda yok oluyormuş. Bahreynli rehberimiz, bize bu bilgileri verdikten sonra belirgin bir coşkuyla, "Şimdi sizleri, Hayat Ağacı'na götüreceğim" dedi.

Uçsuz bucaksız bir çöle daldık. Yol, git git bitmiyor. Arada bir, küçük köylere rastlıyoruz. Sokaklar bomboş.

Sonunda Hayat Ağacı'na geldik. Bahreyn'e gelen turistler, bu ağacı görmek istermiş. Çok büyük ya da gösterişli bir ağaç değil. Tülsü yapraklarla bezenmiş dallarıyla süs ağaçlarını andırıyor. Yanına varınca ilginç bir görünümle karşılaştık. Yaklaşık bir metre çapındaki, ana gövdeden çıkan kalın dallar, öylesine karmaşık biçimde birbirlerine dolanmışlar ki!.. Sanki karşımızda soyut bir heykel duruyor. Bu dallar çevreye yayılarak dev bir çadır oluşturmuş. Bazı dalların uçları kuma batmış. Ağacın büyümesi hâlâ sürüyormuş. "Hayat Ağacı" halk arasında, Dilek Ağacı olarak anılıyor. İnsanlar bu ağacı, türbe gibi ziyaret ediyor. Ağaç zarar görmesin diye, demir parmaklıkla korumaya almışlar. Ağacın cinsini hiç kimse bilemedi. Rehberin de bu konuda bir bilgisi yokmuş.

Bahreyn'de, Ramazan günleri yaşandığı için herkes oruç. Arkadaşlardan biri, açık havada sigara içiyordu. Bir yerlerde nöbet tutan jandarma gelip sigarayı söndürttü. Ramazan'da toplum içinde sigara içmenin cezası 150 dolar.

Burada, Suudi Arabistan'daki gibi şeriat uygulanıyormuş ama kurallar daha esnekmiş. Bahreyn'i üç kardeş birlikte yönetiyor. Her nereden geçsek, kralın has bahçeleriyle karşılaşıyoruz. Ondan sonra Emir'in, Şeyh'in has bahçeleri... Başka görülecek bir şey yok. Tamamen yeşillendirilmiş alanları, bizlere anıt gibi onurla gösteriyorlar. Fakat çölü yeşertme işi, hiç kolay değil. Özel çiftliklerde çim yetiştiriyorlar. Onları toprağıyla birlikte, katmanlar halinde, yerden kaldırıyorlar. Kumaş gibi katlayarak kamyonlara yüklüyorlar. Yüzeyine oluklu sulama boruları döşenmiş olan alanlara, bu çim katmanlarını, halı gibi seriyorlar. Çöl böylece yeşeriyor.

Bahreyn'in gecesi gündüzünden daha güzel. Çünkü bütün yollar, caddeler, binalar, her yer ışıklandırılmış. Uçak alana inerken de zaten, ışık denizine iner gibiydik.

Uçak saatimiz yaklaşırken süslü otelden ayrılıyor. Çöl iklimi çok belirgin. Gece öyle bir ayaz var ki!.. Bahreyn Havaalanı da pek renkli, pek ışıklı... Uçağımız tam zamanında hareket etti. İlk durak Dubai. Burada bir saat bekletildik. Oradan Singapur'a uçtuk. Şimdi Singapur'a yaklaşıyoruz.

Yolculara bakarken belleğimde hem gülünç hem de acıklı bir anı dirildi. Bizim yörelerde (Kütahya-Emet) kışın, kaz eti çok tüketilir. Kazın yağı pek değerlidir. Et ya da kavurma niyetine yemeklere katılır. Çocukluğumda, besi kazlarına, bedenlerinin yağ bağlaması için işkenceyi andıran bir beslenme yöntemi uygulanırdı. Besi için seçilen kaz, ekme teknesinin altına sokulur. Hava alması için araya taş konulur. Bu aralıktan kaz, sıklıkla badem, ceviz vb ile beslenir. Kısa bir süre hapishanesinden dışarıya çıkarılan kaz, iki yana ırgalanarak üç beş adım, gider gelir. Sahibi bu sırada da ona rahat vermez. Gagasına zorla, ceviz, fındık tıkıştırır. Kaz bir süre sonra artık yürüyemez hale gelir. O zaman da kesilir. Bedeni ve iç organları, iki üç parmak kalınlığında yağ bağlamıştır. Kazın eti yenir, yağı da eritilip kış boyu tüketilmek üzere güveçlere doldurulur. Bu olayı anımsama nedenim, uçakta biz yolcuların da nerdeyse o kazların durumunda olması. Olup bitenleri anlatayım da kararı siz verin.

Bahreyn'de, uçağa biner binmez yemek verdiler. Dubai'de uçak değiştirdik. Onlar da hemen burnumuza yemek tepsi-lerini dayadılar. Sonra Singapur'da yemek verildi. Üç dört saat bile geçmeden, yine yemek ve elbette kahvaltı. Uçaktaki koltukların arası öylesine dar ki!.. Kimildamak, ayak bacak uzatmak nerdeyse olanaksız. Bir bakıma, besi kazlarının ka-derini yaşıyoruz.

Öfke baldan tatlıdır derler. Bu deyim uyku için de geçerli. Yemek faslı bittikten sonra insanlar yana yöne kaykılmaya başlıyorlar. Battaniyeler, yastıklar, maskeler zaten hazır...

Singapur'da yenilen yemekten sonra herkes kendine uygun bir uyku konforu hazırlama çabasına girdi. Bu arada bencillik diz boyu. Herkes fazladan bir battaniye ya da yastık kapmak için fırsat kolluyor. Ama bu pek kolay olmuyor. Yolcular mallarını öyle bir koruyorlar ki! Bunca çabaya karşın, ekonomik sınıfta yapılan uçuşlarda, yine de rahat bir uyku alanı oluşturulamıyor.

Birkaç ay önce gazetede okumuştum, kadının biri, uzun uçak yolculuğu sırasında hareketsizlikten ölmüş. Neyse, bizler daha önceden de deneyimimiz olduğu için bol su içiyor, arada kalkıp yürüyoruz. En azından ben öyle yapıyorum. Herkes uyurken uçakta tur atmak, pek eğlenceli oluyor. Daha önce bazı gezi kitaplarımda, bu eğlenceli durumu, okurlarımla paylaşmıştım. Şimdi de azıcık değinmekte yarar var. Herkesin uyku hali değişik. Eğer bu görüntüler, kare kare filme alınsa ortaya çok ilginç, çok güzel, çok eğlenceli bir film çıkar. Uçak yolcularının uyku halleri konusu, filmi yapana ödül bile getirebilir.

Uyurken kendim nasılım, onu bilmiyorum. Ama herhalde ben de gülünç bir konumdayımdır. Genellikle uyku durumunda, insanın alt çenesi düşüyor, ağzı açık öylece uyuyor. Kiminin ağzı yamuluyor. İnsanlar gevşek ve savunmasız bir haldeyken, yani yüzlerinden maskeleri düşmüşken, bir başka kimliğe bürünüyorlar. Örneğin, uçağın içinde, alçak dağları ben yarattım, havalarında dolanıp duran yakışıklı adam ya da güzel kadın, uykuya teslim olunca bir bakıyorsun fetüs gibi kıvrılmış ya da gerinir gibi yayılmış. Doğal çizgilerine

kavuşan yüz ifadeleri, birbirine karışan saç, sakal, bıyıklarla havaları balon gibi sönmüş.

Demın kazların beslenmesine değınmiştım. Yıne aklıma geldi. Hiç kimse herhalde can sıkıntısından olacak, gelen yemeği geri çevirmiyor. Millet hapur hapur sürekli yiyor. Bazı yolculara, hosteslerin sunduğu yiyecekler yetmiyor. Çantalarından bir şeyler çıkararak yiyip içenler de var. Uzun yol uçuşlarında, doğrusu yolcular çok iyi besleniyorlar. İnsanlar bir şeyler atıştırırken yüz ifadelerine bakıyorum. O kadar mutlular ki!..

Bu tür uzun uçuşlarda, şansım bebek ya da küçük çocuktan yana bir açıktır ki sormayın! Yıne dört aylık bir bebekle burun burunayım. Yavrucak, durmadan ağlıyor. Sanırım kulakları basınçtan etkileniyor. Emzik veriyorlar, biberon veriyorlar, kollarında sallıyorlar, hoplatıp zıplıyorlar. Daha sonra bakıcılar bitkin düşüyor. Biz komşular, nöbeti devralıyoruz. Bebek, bir süre daha çırpındıktan sonra önde, ona verilen beşğin içinde sızdı da kollarımız rahata, kulaklarımız dinginliğe kavuştu.

Bu uçakta, hem genel televizyon var hem de herkesin önünde küçük birer ekran bulunuyor. Bir süre oyalıyor insanı. Ama ben televizyon izlemekten çabuk sıkılıyorum. Çevre teftişi de bitmiş. Pencereden dışarıya bakıyorum. Altımızda gördüğüm bulut kümeleri, o kadar ilginç ki! Her an şekil değiştiren bu bulutlara dalıyorum. Hayaller kurmaya başlıyorum. Singapur'dan Melbourne'a yolculuk, on dört saat sürecek. Uykusuzluktan tükenik durumdayız.

Önümüzdeki sırada bulunan bebeğin patirtısından birkaç sıra arkadaki bebeklerin varlığını fark edememişim. Bizim bebek uyuyunca bu kez onlar başladı. İki tane sarı papatya, herhalde bunlar da dört beş aylık filan. O kadar tatlı şeyler

ki! Ancak inga çekmeye başladıklarında, tüm sevimlilikleri son buluyor. Tam gözlerimi kapayıp gevşeyerek dalmaya çalışıyorum, bebeklerden biri bağırmaya başlıyor. Bu tiz çığlıklar öteki bebekleri uyandırıyor. Koroya buyurun!.. Gevşemiş haldeyken uykuya varamamak tam bir işkence! Bu durumda uyumaktan umudu kestim. Uykumu açacak çareler aramaya başladım. Görevlileri zile basarak ayağıma çağırıp onlardan hizmet istemek ilkelerime aykırı olduğundan kalkıp hosteslerden çay istemeye gittim. Orada, benim gibi uykusu kaçmış yolcularla lafladık.

Apıra köpüre geçen bu dayanılmaz yolculuk sona erdiğinde yorgunluktan, uykusuzluktan, havasızlıktan ve sendirim zorluğundan ölecek gibiydim. Melbourne Havalimanı'na inince biraz kendime geldim. Pasaport sırasında beklerken çevreye göz attım. Noel yaklaştığı için her yer pek süslü. Panolarda yer alan Yeni Yıl bezekleri, anaokulu ve ilköğretim okulu öğrencilerinin eserleriymiş. Yağlıboya, suluboya, guvaj vb ile yapılmış resimlerden, kâğıt kesme yöntemiyle yaratılmış el işlerinden gözlerimi alamadım. Çocuk ve gençlere, uluslararası bir havaalanında, Noel şenliklerine, eserleriyle katılma olanağı vererek onları onurlandırmak, ne güzel bir buluş!

Gece yarısından sonra saat ikide otele geldik. Uykusuzluktan yere yığılıp kalacak gibiyim. Ancak otelde de bana uyku yok. Çünkü eşim ateşlendi. Her gezide olduğu gibi ilaç çantasına başvurduk. Gerekli ilaçları verip hastamı yatağına yatırdım ama sabaha kadar tavan saydım. İki gecedir uyumuyorum. Bakalım ne kadar dayanabileceğim.

Erkenden uyandırıldık. Yeniden havaalanına döndük. On bir otuzda Sydney'e hareket ediliyor. Bu durum herkesi perişan etti. Sydney'de otele taşındık. Orada bir gün konaklanacak. Ertesi gün, saat on sekiz otuzda da gemiye yerleşeceğiz.

Eşimin ateşi iyice yükseldi. Otel doktoru, soğuk algınlığı ilaçları verdi. Oysa ben antibiyotiğe başlamıştım. Doktor buna pek kızdı. Otelden çıkıp ilaçları aldım. Öğleden sonra, grupla Sydney gezilecek. Ben daha önce gördüm, diyerek geziye katılmak istemedim. Amacım, eşimi yalnız bırakmaktı. Ama o, “Ben de geliyorum” demez mi! İlaçların etkisiyle kendini toparlamış olduğunu düşünerek pek sevindim. Birlikte Sydney gezisine katıldık. Buraya daha önce gelmiş, iyice gezmiştik. Hatta Kangurular Ülkesi Avustralya’ya Yolculuk adıyla bir gezi kitabı bile yazmıştım. Ama yine de bilgi tazelemek iyi oluyor.

Otobüs pek rahat. Trafik de sıkışık değil. Rehberimiz pek güler yüzlü. Yol arkadaşlarımızdan biri, Avustralya yerlileriyle ilgili bilgi edinmek istedi. Herhalde bu soru sıkça soruluyordu. Rehber, hoşgörü içeren bir gülümsemeyle konuşmaya başladı:

“Yerlilerin nüfusu çok azaldı. Kitanın iç bölümlerinde bulunan dağlık, çöllük alanlarda yaşıyorlar. Geçmişte yerliler, Avustralya devletini, topraklarımızı haksız yere işgal ettiniz diye, mahkemeye verdiler. Davayı kazandılar. Avustralya hükümeti, yerlilere maaş bağladı ve kendilerinden hiçbir vergi de alınmıyor.

Avustralyalı bir profesör, yerli dilinde Türkçe sözcükler bulunduğunu saptadı. Bu profesör Avustralya yerlilerinin, Orta Asya’dan geldiklerini ve Türklerle akraba olduklarını iddia ediyor. Ancak onun bu savı halen ispatlanmamış.

Avustralyalı yerlilere Aborijin deniliyor. Kaptan Cook 1761’de bu kıtaya geliyor. Yerliler ona iyi davranıyorlar. Daha sonra buraya gelen gemiler, İngiltere’den 700 kişi getiriyor. Bu insanların 400’ü, İngiliz hapishanelerinden devşirilmiş. 300’ü de gemici. Yerliler en elverişli, en güzel yaşam alanları